

GC-114013

Seat No. _____

M. Ed. (Sem. IV) Examination

March / April - 2019

**MEDSP-406 : Educational Management &
Organization in Secondary Education**

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

વિભાગ - I

- 1 નીચે આપેલા ત્રણ પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના જવાબ આશરે 750 20
શબ્દોમાં લખો.
- (1) શાળા વિકાસ માટેની યોજનાનો અર્થ આપી તેનું મહત્વ અને સોપાનો જણાવો.
- (2) નાણાકીય સ્રોતના નામ આપી, તેના વ્યવસ્થાપનની યોજના દર્શાવો.
- (3) માળખાકીય સાધનો જણાવી, તેના વ્યવસ્થાપનની યોજના જણાવો.
- 2 (અ) નીચે આપેલા ત્રણ પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના જવાબ આશરે 125 10
શબ્દોમાં આપો.
- (1) શૈક્ષણિક આયોજન એટલે શું ? રાજ્યના લાંબાગાળાના શૈક્ષણિક આયોજનના મુદ્દાઓ દર્શાવો.
- (2) અધ્યયન-અધ્યાપન સામગ્રીના આયોજનની યોજના જણાવો.
- (3) માનવ બળ (સ્રોત) ના નામ આપી. કોઈપણ બે માનવ બળ (સ્રોત)ની શાળા સંચાલનમાં ભૂમિકા જણાવો.
- (બ) નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો : 5
- (1) શાળા વિકાસ આયોજનમાં વ્યવસ્થાપન મંડળની ભૂમિકા.
- (2) શાળા વિકાસ માટે ફંડ એકત્રીકરણ યોજનાના મુદ્દા જણાવો.
- (3) સૂક્ષ્મ શૈક્ષણિક આયોજન એટલે શું ?
- (4) શાળા સંચાલનના પ્રકાર જણાવો.
- (5) શાળા સંચાલનમાં SMDC ની ભૂમિકા જણાવો.

વિભાગ - II

- 3 નીચે આપેલા ત્રણ પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના ઉત્તર આશરે 750 20
શબ્દોમાં લખો :
- (1) વર્ગ-પર્યાવરણના અંગભૂત ઘટકોની માહિતી સવિસ્તર દર્શાવો.
  - (2) વર્ગખંડ વ્યવસ્થાપનમાં શીખવાની પરિસ્થિતિના આયોજનની ચર્ચા કરો.
  - (3) શાળા-નિયંત્રણને લગતા વિવિધ પ્રશ્નો જણાવો.
- 4 (અ) નીચે આપેલા ત્રણ પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના ઉત્તર 125 10
શબ્દોમાં આપો :
- (1) શાળા નિયંત્રણનું કાર્યક્ષેત્ર ઉદાહરણ આપી સમજાવો.
  - (2) માધ્યમિક કક્ષાએ શાળા નિયંત્રણના હેતુઓ જણાવો.
  - (3) શાળા વિકાસમાં વિદ્યાર્થીના સમાવેશના વ્યવસ્થાપનને ઉદાહરણ આપી સમજાવો.
- (બ) નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો : 5
- (1) ગુણવત્તાયુક્ત શિક્ષણ એટલે શું ?
  - (2) અસરકારક વર્ગ-વ્યવસ્થાપનની વિશેષતા જણાવો.
  - (3) વ્યક્તિગત શિક્ષણ એટલે શું ?
  - (4) શિસ્તનું મહત્ત્વ જણાવો.
  - (5) શાળા નિયંત્રણનું માળખું દર્શાવો.

ENGLISH VERSION

SECTION – I

- 1** Answer any **two** questions from the following three **20**
questions. Answer in about 750 words.
- (1) Give meaning of school development plan. Show the importance and steps for it.
  - (2) Give the name of financial resources. Show the plan for its management.
  - (3) Show the infrastructural resources. Show the plan for its management.
- 2** (a) Answer any **two** questions from the following three **10**
questions. Answer in about 125 words.
- (1) What is Educational Planning ? Show the points for State Educational Planning for long term.
  - (2) State the plan for teaching learning material planning.
  - (3) Give the name of Human-Resources. Show the role of any two Resources in school management.
- (b) Answer the following questions in short : **5**
- (1) Role of School Management in School Development Plan.
  - (2) Points for fund generation plan for School Development.
  - (3) What is Micro-educational Planning ?
  - (4) Show the types of School Management.
  - (5) Mention Role of SMDC in School Management.

SECTION – II

- 3** Answer any **two** questions from the following three **20**
questions. Answer in about 750 words.
- (1) Give detailed information of components for classroom environment.
  - (2) Discuss the management of learning situation in classroom organization.
  - (3) State the different issues related to school monitoring.
- 4** (a) Answer any **two** questions from following three **10**
questions. Answer in about 125 words.
- (1) Explain with illustration the scope of school monitoring.
  - (2) State the objectives of school monitoring of Secondary level.
  - (3) Explain with illustration student involvement in the school development.
- (b) Answer the following questions in short : **5**
- (1) What is Quality Learning Education ?
  - (2) Specify the characteristics of effective classroom management.
  - (3) What is individualized learning ?
  - (4) State the importance of discipline.
  - (5) Show the structure of school monitoring.
-